

У претходним текстовима углавном смо се бавили унутрашњеполитичким аспектима Вучићеве владавине, док су они спољни били тек узгредно помињани. Зато ћемо се овај пут мало више фокусирати управо на њих, иако ни то, разуме се, неће моћи да прође без осврта на целокупан политички контекст његовог „лика и дела“.

Спољнополитички аспект је у Вучићевој причи додатно важан, с обзиром да је по многим оценама то „најуспешнији“ – или, у нешто уздржанијој формулацији – “најмање лош“ сегмент његове владавине. Можда је, каже ова распрострањена школа мишљења, на унутрашњем плану лош, бахат, ауторитаран и аутократа, али му се, наводно, „мора признати да је доста тога направио на спољном плану“. То кажу многи опозиционари, већина страног дипломатског особља, па чак и неки од Вучићу иначе ненаклоњених аналитичара – попут Јове Бакића, на пример. А да и не говоримо о оним наклоњеним као што су Јоксимовићка, Радун, Анђелковић, Свилановић, Јањић, Станковић ... заправо, практично сви који се појављују на медијима и оглашавају тим поводом.

Конечно, то каже и јавно мњење. На питање да оценама од један до пет оцене различите сегменте политике Вучићеве владе спољна политика је убедљиво најбоље оцењена (далеко испред, на пример, економске политике, или способности владајућих кадрова).

Ма колико овај актуелни „вокс попули“ био генерално закривљен медијским спиновањем и бескрулозном кампањом идеализације и идолатрије, ипак остаје утисак, да не кажем чињеница, да је спољна политика Вучићев лични и политички бисер и вероватно главни разлог што се његова власт перципира чвршћом и стабилнијом него што заправо јесте. И

зато се тим „бисером“ – за који речи хвале имају и Петар Луковић и Милорад Вучелић и Жељко Цвијановић и Наташа Кандић и Соња Лихт, односно, и Пинк и Печат и Информер и Е-новине – треба мало озбиљније позабавити.

Један од најважнијих разлога тренутне успешности и добре оцењености овог сегмента Вучићеве владавине, поред поменутог бескрупулозног спиновања, јесте то што, заправо, мало ко са сигурношћу зна шта је Вучићева спољна политика – па зато готово свако у њу читава сопствене интересе, жеље, наде и снове. Па тако једни мисле да је „јасно проевропска“ и евроатлантска, и да му само треба још мало шлифа, још мало помоћи, још мало времена и добрих сарадника да би могла засјати у пуном реформском сјају.

С друге стране, фаланга „патри(Ј)отских“ портала, медија и аналитичара СНС провенијенције својој публици свакодневно испира мозак све фантастичнијим теоријама по којима је Вучић, са или без Николића, „све договорио са Русима“ (на сличан начин смо пре пар година слушали теорије о томе како је и раскол међу радикалима само фингиран и да су се „кумови све договорили“ да би обманули странце) и сад се само чека погодан тренутак да се то и јавно покаже, а у међувремену се мало замајавају западњаци, да се зликовци не досете и да му, не дај Боже, не организују неки „мајдан“ или „нови 5. октобар“ и тако помрсе рачун.

Тако се режимски „русофили“ режимски „натољуби“, као за руку принцезе, међусобно огорчено боре и отимају за вођину наклоност и душу. Уз једну, не баш ситну разлику да он своју приврженост овим другима готово свакодневно и врло конкретно демонстрира речју и делом, док се тзв. „патриоте“ намирују тек мрвицама „вруће“ таблоидне реторике

Тако се режимски „русофили“ режимски „натољуби“, као за руку принцезе, међусобно огорчено боре и отимају за вођину наклоност и душу. Уз једну, не баш ситну разлику да он своју приврженост овим другима готово свакодневно и врло конкретно демонстрира речју и делом, док се тзв. „патриоте“ намирују тек мрвицама „вруће“ таблоидне реторике и понеком синекуром. При чему он вероватно и једнима и другима емитује поруку да су „они други“ ту само „маска“, „нужно зло“ и привремено решење, док се не ослободи тог баласта – Томе, Вулина и „оног Вучићевића“ у једној, а Зоране, Соње Лихт и различитих „британских агентура“ у другој интерпретацији – личног и политичког пртљага који му смета да се размахне и коначно покаже своје право лице.

Али лица нема – као што смо, надам се, показали у једној од претходних анализа. Има само тренутних личних интереса и процена у којој варијанти се има, то јест, добија више „слободе“, односно, маневарског простора за властите политичке и економске комбинације.

А кад нема лица постоје различите маске, које се мењају према ситуацији и потреби. Једна, тренутно најактуелнија и најпробитачнија јесте она „регионалног миротворца“, односно, „фактора мира и стабилности“. Звучи вам однекуд познато? Асоцира вас на 1995? Наравно. А сећамо се и како је та прича завршила пар година касније. При том, уопште не тврдим да ће последице бити тако драстичне (сви знамо ону Маркову сентенцу о историји, трагедији и фарси). Али верујем да је, на неки парадоксалан начин, Милошевић, заправо, те 1995. био озбиљнији и искренији у свом миротворству него што је то Вучић данас.

Али друго је сада време и други актери. Сада је, још више него тада, важније како нешто „делује“ и како се слика, него како јесте. (Било је то, наравно, важно и онда, али су улог у игри ипак биле главе и животи, а сада, срећом, само имиџ и власт – ма колико се они неким чинили важни колико и сам живот.) Елем, у том „сликању“ и „деловању“ Вучић је прави мајстор. Или барем ентузијаста, као неки пасионирани аматерски глумац, који се толико труди, да му просто немате срца пребацити кад „преглуми“ или очигледно шмира.

А све мање има и ко да му пребаца. Не само зато што нико неће или не сме (мада има и тога), већ и зато што су скоро сви у Србији већ оуглали на то шмирање и оно више скоро да и није вест, тема, нити догађај. Још се томе помало веселе поједини сатиричари и карикатуристи, а и они као да полако дижу руке.

Неком са иоле осетљивијим стомаком или нервима заиста је тешко пратити Вучићев спољнополитички „ријалити“, његове мене, обрте и заплете. Има ту дословно свега, од отвореног флерта са титоизмом и несврстаношћу („неће мени наређивати нико ни у Москви, ни у Вашингтону“), па до стојадиновићевске фасцинације „немачком дисциплином“ и Трећим Рајхом

Неком са иоле осетљивијим стомаком или нервима заиста је тешко пратити Вучићев спољнополитички „ријалити“, његове мене, обрте и заплете. Има ту дословно свега, од

отвореног флерта са титоизмом и несврстаношћу („неће мени наређивати нико ни у Москви, ни у Вашингтону“), па до стојадиновићевске фасцинације „немачком дисциплином“ и Трећим Рајхом. Према потреби и ситуацији, мало је Милошевић, а мало Ђинђић. Према унутра, за домаћу јавност и, нарочито, за сопствено бирачко тело, он је Милошевић, тврд, одлучан, онај који се сагињати неће и који је спреман да свакоме, од Путина до Американаца, скреше све у лице, па куд пукло да пукло. („Знају они мене, знају да сам ја незгодан саговорник“, небројено пута се у том духу премијер, тобоже, „самокритички“, хвалио пред камерама.) Истовремено, према споља, он је мек као памук, кооперативнији од најкооперативнијег лидера ДОС-а, снисходљив до мазохизма. А у Немачку и немачку канцеларку, поврх тога, још и готово дечачки заљубљен.

Али то није све. Као што рекосмо, Вучић жели да буде препознат и као регионални шампион регионалног помирења, барем колико је то био Борис Тадић, а по могућству и много више.

Дакле, поштован као Тито, опасан као Милошевић, регионално омиљен као Тадић, храбар као Ципрас и трагичан као Ђинђић. Али од свега тога, заправо, ништа – поготово не ово последње – баш сасвим, до краја и одистински. То је сажета слика коју Александар Вучић продукује о себи. А то све, поштено говорећи, није могуће и није дугорочно одрживо чак и да су и он и Србија другачији, већи и бољи него што јесу.

При свему томе и паралелно са тим, док он са комбинованим ставом и позом Махатме Гандија, Нелсона Манделе, патријарха Павла и Исуса Христа окреће и други образ, пружајући са висине руку помирења својим мрзитељима, иде брутална медијска кампања из премијеровог најближег медијског и личног окружења у којој се бошњачки члан председништва БиХ Бакир Изетбеговић означава као организатор „атентата“ на Вучића, председница Хрватске назива „усташицом“, а Ципрас вероломником који нам „забија нож у леђа“, признаје независно Косово, повећава нам спољни дуг у еврима и квари наше иначе скоро савршене економске билансе.

Али све је то готово ништа у односу на топлот зеца кроз којег месецима пролазе британски амбасадор и британска политика, који су из тог истог медијско-политичког круга директно оптужени за покушај убиства (још једног!) српског премијера.

„Фактор мира и стабилности на Балкану“

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 02 август 2015 10:37

